

VIET

A reformok útján

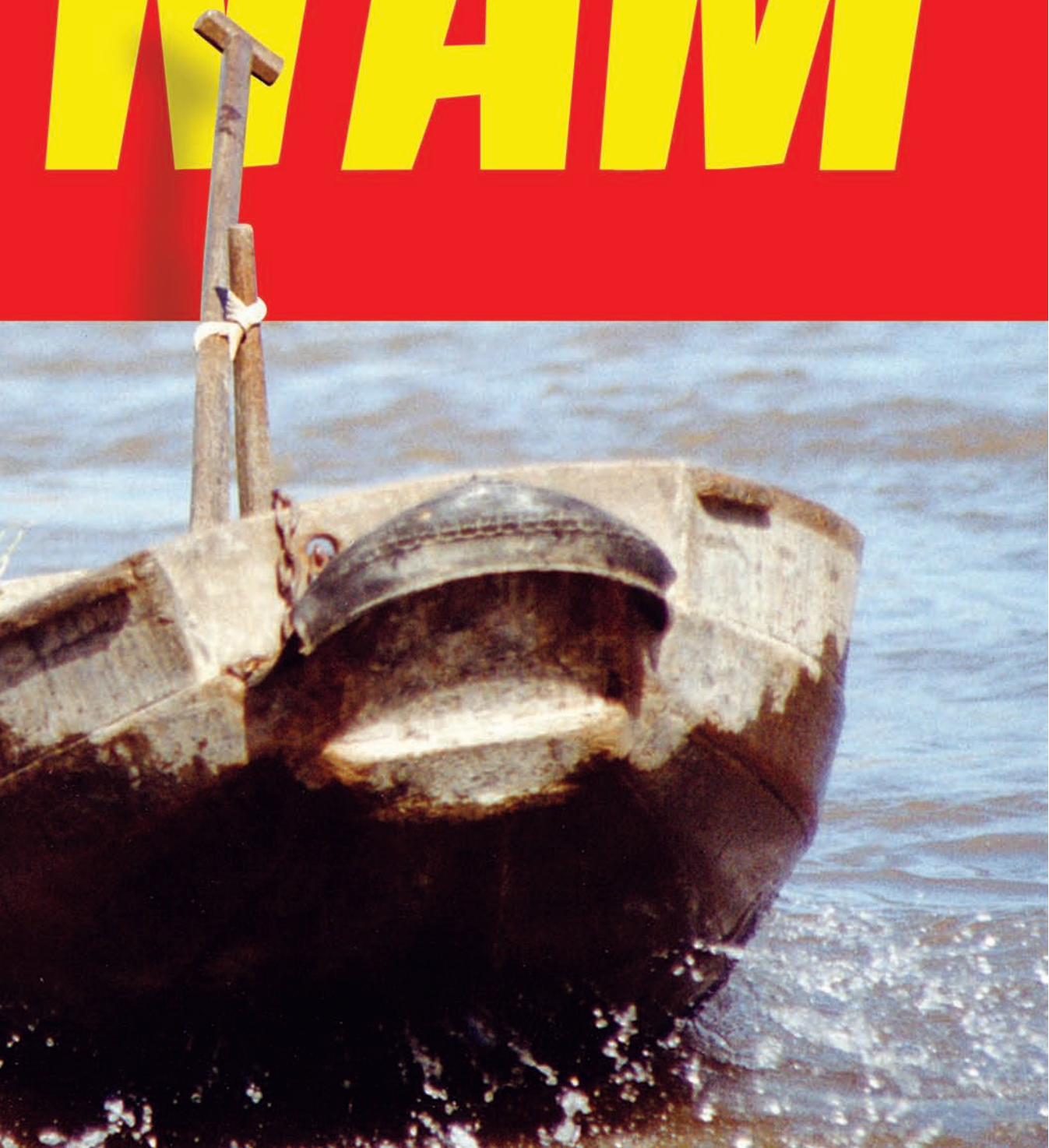
Vietnámról a legtöbbünknek még mindig a véres amerikai háború képe ugrik be. Vagy a gyönyörű lányok, Saigon, biológusok kígyóvadászata, a lajhármakik és a kereskedők által kedvelt vietnámi papucs. A valóság valahol ezek között rejtőzik, de amíg nem iszunk egy sört a saigoni Pham Ngu Lao utca sarkán, és nem utazunk órákat egy szárnyashajó tetején valahol Vietnám és Kambodzsa határán, addig nem is változnak ezek a képek.

ÍRTA: Buzás Balázs

FÉNYKÉPEZTE: Dr. Wilhelm Zoltán,
Buzás Balázs, Konkoly-Thege György

MIAMI

Dél-Vietnám

Ho Si Minh városába - amit itt mindenki Saigonnak hív - megérkezni furcsa élmény. Arra még fel lehet készülni, hogy Vietnam legnépesebb metropoliszába keveredtünk, de hogy a hatmillió város mennyire fejlett, arra nem. Reformokat élünk, a kommunizmusra csak bürokrácia, és Ho Si Minh apó kis szobrai emlékeztetnek. Itt már nem láthatók a kisúttöröket és az élmunkásokat ábrázoló óriásplakátok, még a rendőr sem szól, ha fotózunk. A Pham Ngu Lao "hátizsákos" negyedében a millió biciklit lecserelték kismotorra, a város európai hangulatot áraszt. Igaz, az emberek kint az utcán élnek, itt dolgoznak, pihennek, főznek, esznek és árulnak. Estére már teljesen átadjuk magunkat a negyed nyüzsgő életének, ázsiai ételeket kóstolgatunk, Saigon sört iszunk, útszéli vagányoktól bérelt motorral száguldozunk a városban, s a bátrabb társaink helyi diszkókban ropják. Saigoni városnézésünket a környék háborús emléke, a híres Cú Chi alagútrendszer felkeresésével kezdjük. A ma már emlékhelynek számító föld alatti alagutakban a vietnami háború idején tízezer vietkong harcolt a megszálló amerikai csapatok ellen. Miután mi is megkaptuk a kiképzést az ellenség törbe csalásáról és a saját bombáiból készült csapdák elhelyezéséről, lemerészkedünk a szűk járatokba. A kijáratnál árult kigyópálinkát már izzadtan és koszosan kortyolgatjuk. A vakondlét után már Saigon Dong Khoi utca koloniális épületei között folytattuk sétánkat, ahol a francia gyarmati időkből származó Operaház, a Notre Dame katedrális és a főposta mellett feltűnnek a háborús filmekből ismert "díszletek" is. A "hátizsákosok utcáján" mindenki fénymásolt útikönyveket, vietnámi háborús "szlogenekkel" televesített hamis Zippo öngyújtókat, és olcsó CD-eket árult. Az utcaképből az egykori amerikai veteránok sem hiányoztak, gyönyörű, fiatal helyi lányokkal flangálnak. Másnap elhagyjuk a nyüzsgő nagyvárost, és Dél-Vietnám legjelentősebb Nemzeti Parkja, a Cat Tien felé

haladunk. A Park határát jelentő Dong Nai folyón komppal kelünk át, majd az úttörővárosra hasonlító bungallókban, közvetlenül a Thürmer Gyula által ültetett facemetete mellett verünk tábort. Az Unesco által is védett bioszféra rezervátum trópusi esőerdejében olyan ritka állatfajok élnek, mint például a jávai orrszarvú. Ezek megtalálásához minimum tüzelő nőtény orrszarvúnak kellett volna álcázni magunkat, így beéjük a pár órás dzsungeltúrával. A hatalmas trópusi fákról lelógó liánok, bambuszok és több méteres páfrányok között érünk ki a Madár-tóhoz, mely rengeteg vízimadár, és néhány szíami krokodil lakhelye. A helyiektől kunyerált kajakban körbevezetem a tavat, de krokodiloknak nyomát sem lelem. A Parkot elhagy-

va sem fogyunk ki a természeti látnivalókból, hiszen utunk a 90 méter magas Dambri-vízesés, Vietnam egyik leglátványosabb zuhataga mellett halad el. Egy-szer csak megérkezünk a 1475 méter magasan fekvő Dalatba, ami az ország egyik legnépszerűbb magaslati üdülővárosa. A francia gyarmatosítók bevált szokása volt, hogy a fullasztó hőséget kínáló Saigon helyett a hegyvidéken kerestek menedéket.

Jellemző, hogy ehhez az Eiffel-torony kicsinyített mását is elengedhetetlen kelléknek találták. Később az amerikai hadvezetés is ide járt pihenni, de mi

nem ezért jöttünk, hanem túrázni, így másnap egész napos gyalogtúrára készülünk a Lang Bian-hegységbe. A fenyőerdőkkel övezett Tigris forrás környékéről indulunk, majd a Chill törzs kávéültetvényein keresztül egy apró faluig megyünk. Ekkor már mindenki jóbarátnak számított, a kávétermesztéssel foglalkozó vidám falusiak lelkesen mutogatták terményeiket, bár kávé ők egyáltalán nem isznak. A Lang Bian folyó fölött kifeszített függőhídon is átkapaszkodunk, amit követően este Dalatban nagyon jól esik a helyi masszázs.

Elefántháton

Másnap a hosszú buszozást jó megtörni egy kis ebédszűnettel, de vidéken ez nem mindig jelent kulináris örömeket. Legalábbis aki nem szereti a vaddisznó, vagy tarajos sül húsát. Lefotózzuk a konyhában füstölt majomfejeket, majd egy kisebb deszant akció keretében szabadon engedjük az étterem udvarán szűk kalitkákban raboskodó madarakat és gyorsan távozunk. Hamar kiérünk a Lak-tó partjára, ahol az átkelés kétféle módját választhatjuk: motoros csónak vagy elefánthát. A tó partján élő törzsek hagyományosan elefánt befogásból és szelídítésből élnek, így stílszerűbb az átkelés eme módját választani, de sajnos a fiatal elefántot bőven ellepi a víz, így épp hogy megússzuk ép bőrel. A csónakban ülők jót mulatnak ezen, majd belegabalyodnak egy halászhálóba, így meg kellett várniuk a kompot, ami kiszabadítja őket. A Mnung és Ede törzs tagjai úgynevezett hosszúházakban laknak és a hely átéréséhez mi is ilyenekben szállunk meg, de furcsa kontraszt, hogy Jun falu hosszú házaiban laptopról nézzük az aznapi digitális képeket.

Másnap már a dél-kínai tenger felé vettük az irányt és meg sem állunk Nha Trang városáig, mely Vietnám legszebb tengerparti üdülővárosa. A szállodákkal beépített városban egyedül a kis üzletek, az olcsó halételek, és a bűvárkodás lehetősége kecsegtet minket, ebben viszont nem is csalódunk. A Hon Mun Tengeri Védett Területen, a Hon Mun (Hold-sziget) környékén merülünk és a tenger alatti élővilág azonnal feledteti a nyüzsgő várost. Ami a víz alatt kimaradt, azt megnézzük a híres Óceánográfiai Múzeum akváriumában és kiállítótermeiben.

A Mekong-delta

Dél-Vietnám leglátványosabb területe, a Mekong-delta legkönnyebben Saigonból közelíthető meg. A Mekong Ázsia harmadik leghosszabb folyama, Tibet fennsíkján ered, átszeli Dél-Kínát, majd Burma (Myanmar), Thaiföld és Laosz határfolyójaként érkezik Kambodzsába, majd Vietnamba. A dél-kínai tengerbe ömlő Mekong hatalmas deltatorokolatot és számtalan folyóágot alkot, amik mentén több millió ember él, elsősorban halászatból és kereskedelem-ből. Egy teljesen más világban hajókázunk, ahol az emberek lakóhajókban vagy cölöpökre épült házakban laknak, legfontosabb közlekedési eszközük pedig a csónak. Napokig a Mekong kisebb-nagyobb ágain bolyongunk, piacokat és helyi házakat látogatunk, ebéd közben pedig nem győzzük pucolni az ízletes édesvízi garnélarákokat. Az élet a folyó vizén zajlik, a kisebb-nagyobb szigeteken trópusi gyümölcsöket és fűszereket termesztenek, amiket aztán hajóra raknak és az úszó piacokon árulnak. Cai Rang a Mekong-delta legnagyobb ilyen piaca, ahol az áru a hajókban ülő kereskedők és vásárlók közt cserél gazdát, így egyenesen a vízen zajló nagybani kereskedés szemtanúi vagyunk. A hajók tetején cégerként kitűzött gyümölcs a rakományt jelzi, így mindenki messziről eldöntheti, hogy aznap mit vesz. A deltavidék legérdekesebb része mégis a keskeny folyóágak, ahol kétoldalt lakóházak állnak. A néhány méter széles folyó fölé pálmaágak borulnak és keskeny bambuszról épült gyaloghidak, vagy ahogy a helyiek hívják, "majom-hidak" ívelnek át. Sajnos a motorizált hajók megjelenésével a hagyományos, lábbal evezős hajók és velük együtt a tradíciók is eltűnnek, de az idelátogató turisták kedvéért talán megmarad valami ezekből is. Lassan elérjük a kambodzsai határt és a Chau Doc város melletti Sam-hegy túloldalán már egy másik ország vár ránk, Kambodzsza.

